

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра права

Затверджую:
Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

к.е.н., доц. Парфенюк С. І.
(ПІБ)

30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 30.08.2024 р.

Завідувач кафедри

к.ю.н., доц. Яворська В. Г.
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страхове право

спеціальності:

081 «Право»

(шифр і назва спеціальності)

освітнього ступеня:

перший (бакалаврський)

(назва освітнього ступеня)

освітньої програми:

Право

(назва освітньої програми)

спеціалізації:

-

(назва спеціалізації)

Львів 2024

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Гринишин Маріанна Зіновіївна, старший викладач кафедри права

Викладач:

Гринишин Маріанна Зіновіївна, старший викладач кафедри права

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
Протокол від 30.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри ; В. Г. Яворська
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
«Право»
(назва освітньої програми)

30.08.2024 р.
Керівник (гарант) освітньої програми ; В. Г. Яворська
(підпис)

Силябус перевірено

30.08.2024 р.

Заступник директора з

навчально-методичної та виховної роботи Є. І. Парфенюк
(підпис)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Страхове право
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/ 120 год. Лекції : 24 Семінарські заняття: 18 Самостійна робота студентів: 78
Терміни вивчення дисципліни	VIII семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-prava-bakalavrskyy-pershyy-riven/vybirkovi-navchalni-dystsypliny/strakhove-pravo/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Гринишин Маріанна Зіновіївна Старший викладач кафедри права
Дисципліни, які викладає НПП	Страхове право, Адвокатура України
Напрями наукових досліджень	застосування досудового порядку врегулювання спорів у господарському процесі, електронні докази в господарському процесі, їх формалізація, роль адвоката в захисті господарських прав та інтересів
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	Lojik@ukr.net
Контактний тел.	+38(099)1586381
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/osobovyiy-sklad-kafedry/starshyy-vykladach-hrynyshyn-marianna-zenoviyivna/

Анотація курсу. Одним із засобів захисту майновим інтересів фізичних і юридичних осіб є страхування. Курсом страхове право, передбачено формування у студентів теоретичних та практичних навичок з питань страхової діяльності та розвитку творчого та інтелектуального потенціалу студентів

Предмет вивчення дисципліни - є суспільні відносини, що виникають у процесі страхової діяльності, тобто діяльності з формування, розподілу та використання спеціальних страхових фондів, створюваних для захисту майнових інтересів фізичних і юридичних осіб, органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Мета курсу: опанування студентами основних правових засад регулювання страхової діяльності, правового регулювання майнових і особистих немайнових відносин, які виникають у наслідок страхування, формування самостійного мислення та власної оцінки положень нормативно-правових актів, а також здатності застосовувати їх до конкретних ситуацій у майбутній професійній діяльності

Завдання: формування у студентів здатностей визначати порядок здійснення страхової діяльності; правове становище учасників страхових відносин, аналізувати та тлумачити чинне законодавство, що регулює страхові відносини в Україні, порядок здійснення страхової діяльності; розробляти проекти договорів страхування тощо

Пререквізити навчальної дисципліни: «Конституційне право України», «Цивільне право», «Фінансове право», «Трудове право».

Постреквізити навчальної дисципліни: «Складання процесуальних документів», «Міжнародний захист прав людини».

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
Інтегральна компетентність:	
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
Загальні:	
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
Спеціальні (фахові/предметні) компетентності	
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
--	--

Результати навчання:

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Зміст навчальної дисципліни.

№	Теми	Лекції	Семінарські заняття
Змістовний модуль 1			
1.	Поняття страхування та страхового права.	2	2
2.	Класифікація страхування	2	2
3.	Суб'єкти страхування. Професійні учасники страхового ринку	4	2
Змістовний модуль 2			
4	Страхове зобов'язання	4	2
5	Майнове страхування	2	2
6	Страховання відповідальності	2	2
7	Особисте страхування. Страхування життя. Медичне страхування	2	2
8	Транспортне страхування	2	2
9	Окремі різновиди страхування	2	2
10	Окремі питання судової практики	2	
Всього годин		24	18
Форми контролю. Залік			

Форми і методи навчання

Основними видами навчальних аудиторних занять є *лекції, семінарські заняття, консультації*.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації, лекція-консультація.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми,

визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обміркувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формувати та обґрунтовувати власну позицію, висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

Лекція-консультація є поєднанням викладу нової навчальної інформації лектором з постановкою запитань. Лектор консультує студентів у ході лекційного викладу, що сприяє кращому засвоєнню ними навчального матеріалу. Вона може проводитись за різними сценаріями: запитання – відповіді; запитання – відповіді – дискусії.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опануванням, дебати.

Студенти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всевітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

Форми та методи контролю.

Залік, який проводиться в усній формі на останньому семінарському занятті.

Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	7	7
Відвідування семінарських занять	1	4	4	5	5
Робота на семінарському занятті	10	4	40	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-		79		92
Максимальна кількість балів:			171		
171:100=1,71. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,71 = загальна кількість балів.					

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 10 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;

- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 5 балів.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає тестові завдання, 2 теоретичних питання. Оцінюється 25 балів.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **5 балів**; теоретичні питання – 10 балів кожне.

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль (залік):

1. Поняття страхового права та принципи. Джерела страхового права.
2. Предмет та метод страхового права. Функції страхування.
3. Сутність страхування.
4. Поняття страхового права.
5. Функції та принципи страхування.
6. Доктрина *uberrima fides*.
7. Історія становлення та розвитку страхування.
8. Основні підходи до класифікації страхування.
9. Класифікація страхування за об'єктами: галузі, підгалузі та види страху.
10. Форми проведення страхування. Обов'язкове та добровільне страхування.
11. Перестраховання. Співстраховання.
12. Учасники страхових правовідносин.
13. Характеристика страхувальника.
14. Страхова організація. Повноваження та функції МТСБУ.
15. Вимоги до здійснення отримання страхової діяльності. Правила страхування.
16. Повноваження органів які здійснюють контроль за страховою діяльністю.
17. Асоціації (союзи) страховиків.
18. Поняття страхового ринку та його структура.
19. Страхові посередники.
20. Поняття договору страхування.
21. Укладання договору страхування.
22. Права та обов'язки сторін договору страхування.
23. Умови договору страхування. Франшиза.
24. Страхове відшкодування. Страхова сума. Франшиза.
25. Поняття страхового ризику та страхового випадку.
26. Відмова від здійснення страхової виплати.
27. Повернення сплаченого страхового відшкодування.
28. Спадкування парва на одержання страхових виплат.
29. Відповідальність сторін за порушення договору. Відповідальність страховика.
30. Регрес та суброгація.
31. Недійсність договору страхування.
32. Способи захисту при страхуванні. Конкуренція способів захисту. Досудовий захист.
33. Поняття та види майнового страхування.
34. Страхування майна від вогню.

35. Особливості страхування майна від крадіжок.
36. Страхування автотранспортних засобів КАСКО.
37. Страхування творів мистецтва, предметів колекціонування та антикваріату.
38. Титульне страхування.
39. Поняття та види страхування цивільної відповідальності.
40. Поняття ОСАЦВ.
41. Ліміт відповідальності страховика за договором ОСАЦВ.
42. Страхування професійної відповідальності.
43. Страхування цивільної відповідальності власників зброї.
44. Поняття та види морського страхування.
45. Страхування морських суден КАСКО.
46. Страхування відповідальності судновласника перед третіми особами.
47. Страхування вантажів.
48. Страхування ризику втрати фрахту та юридичних витрат.
49. Право на абандон.
50. Авіаційне страхування.
51. Особисте страхування.
52. Страхування на дожиття, на випадок смерті, змішане.
53. Медичне страхування.
54. Особисте страхування в країнах ЄС.
55. Страхування ризику невиконня зобов'язання. Страхування на випадок банкрутства.
56. Страхування у період воєнних дій та епідемій.
57. Страхування підприємницьких ризиків.
58. Страхування об'єктів інтелектуальної власності.
59. Страхування ризику терористичних дій, воєнних дій та масових заворушень.
60. Страхування в сфері інформаційних технологій.
61. Страхування у галузі спорту.
62. Екологічне страхування.
63. Спори, що виникають у зв'язку із укладенням договору страхування
64. Спори, що виникають у зв'язку із порядком здійснення страхових виплат.
65. Спори, що виникають стосовно розміру страхової виплати та шкоди, заподіяної застрахованому майну.
66. Можливість поширення на відносини страхування норм Закону «Про захист прав споживачів».
67. Спори щодо відшкодування збитків у порядку суброгації.
68. Страхування ризиків діяльності фінансових установ.
69. Страхування туристів, що від'їжджають за кордон.

Шкала оцінювання успішності студента за результатами підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. - Передбачає роботу в команді.

- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності (Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента - відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
- Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Страхове право : методичні вказівки з проведення семінарських занять, для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. М. З. Гринишин. Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 9 с.

2. Страхове право : методичні вказівки з самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. М. З. Гринишин. Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 10 с.

Рекомендовані джерела інформації.

Нормативні акти:

1. Конституція України 28.06.1996 р. № 254. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради*. 2003. № 18-22. Ст. 144.
4. Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. *Офіційний вісник України*. 2001. № 46. Ст. 2038.
5. Кодекс торговельного мореплавства України : Прийнятий Верховною Радою України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 47. Ст. 349.
6. Повітряний кодекс України : Прийнятий Верховною Радою України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. *Офіційний вісник України*. 2011. № 46. Ст. 27.
7. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. *Відомості Верховної Ради*. 2010. № 2755-VI.

8. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 21 травня 2024 р. № 3720-IX ВВР. 2024. № 37, 38. С. 238.
9. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23 вересня 1999 № 1105-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 46. Ст. 403.
10. Про страхування : Закон України від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX. *Відомості Верховної Ради*. 2023. №12-13. С. 28.
11. Деякі питання ведення обліку дорожньо-транспортних пригод : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 р. № 424. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/424-2019-p9>.
12. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 р. № 2344-III. *Офіційний вісник України*. 2001. № 17. Ст. 50.

Основна:

13. Страхування : навч. посіб. / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
14. Страхове право : навч.-метод. посіб. / авт. кол. : за ред. Є. О. Харитонов, В. О. Токаревої ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 136 с. URL : <https://hdl.handle.net/11300/25155>
15. Страхове право : навч. посіб. для аудиторного і самостійного вивчення курсу / Давидова І. В., Харитонova Є. О., Токарева В. О. Одеса : ВД «Гельветика», 2021. 388 с.
16. Страхове право : метод. рек. / В. В Волошина-Сідей, А. В. Кем. Київ : 2022. 290 с.
17. Страхування : підручник / В. Й. Плиса. Київ : Каравела, 2023. 512 с.

Допоміжна:

18. Босовська М., Юойко М., Бовш Л. Міжнародні програми страхування у сфері гостинності. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2022. № 6. С. 105-124.
19. Організаційно-правове забезпечення страхової діяльності в Україні : навч.-метод. посіб. / Є. О. Харитонов, О. І. Сафончик, О. С. Адамова та ін. Одеса : Фенікс, 2020. 121 с.
20. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.
21. Волошина-Сідей В., Коверза А. Сучасні підходи до дослідження потенціалу ринку страхування життя. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1641/1578>.
22. Тарасенко Д., Тарасенко О., Мироненко С. Аналіз страхового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1496/1442>.

Інтернет сайти:

Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законодавство України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/>

Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність Верховної Ради України : Законопроекти : Пошук за реквізитами. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.

Президент України : офіційне інтернет-представництво : Офіційні документи. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/>.

Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України : Нормативно-правова база : База документів : Пошук документів за реквізитами. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.

Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно правових актів України. URL : <http://ovu.com.ua/>

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Страхове право»

Разом: 120 год., з них 24 год. – лекції, 18 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 78 год.

Кількість балів за семестр	171 балів									
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II						
Назва модуля	Загальна частина (79)			Особлива частина (91)						
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (2 бали)	4 (2 бали)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)
Теми лекцій	Поняття страхування та страхового права	Класифікація страхування	Суб'єкти страхування. Професійні учасники страхового ринку	Страхове зобов'язання	Майнове страхування	Страхування відповідальності	Особисте страхування. Страхування життя. Медичне страхування	Транспортне страхування	Окремі різновиди страхування	Окремі питання судової практики
Семінарські заняття	1 (10+1 балів)	2 (10+1 балів)	3 (20+2 бали)	4 (10+1 балів)	5 (10+1 балів)	6 (10+1 балів)	7 (10+1 балів)	8-10 (10+1 балів)		
Теми семінарських занять	Поняття страхування та страхового права.	Класифікація страхування	Суб'єкти страхування. Професійні учасники страхового ринку	Страхове зобов'язання	Майнове страхування	Страхування відповідальності	Особисте страхування. Страхування життя. Медичне страхування	Транспортне страхування. Окремі різновиди страхування. Окремі питання судової практики у справах, що виникають з договорів страхування		
Самостійна робота	1 (5 балів)						2 (5 балів)			
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)						модульна контрольна робота №2 (25 балів)			
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,71									